

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/234/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818200718
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5818200718.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcov: 1/ J. I., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 2/ Z. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, obaja právne zastúpení: JUDr. Lena Mišalová, advokátka so sídlom M. XX, XXX XX S. Y., proti žalovaným: 1/ Obec Oravské Veselé, so sídlom Oravské Veselé 374, IČO: 00 650 498, 2a/ V. R., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 2b/ N. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 2c/ Z. W., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. N. XXX, 2d/ C. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX., 2e/ I. I., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 2f/ F. N., rod. Y. nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 2g/ Y. S., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 2h/ U. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, žalovaní 2a/ až 2h/ ako právni nástupcovia po neb. žalovanom 2/ N. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. D. XXX, 3/ I. Y., rod. Y. nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 4/ Mgr. N. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 5/ Mgr. S. D., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 6/ Mgr. N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 7/ Mgr. K. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 8/ U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 9/ I. H., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 10/ Mgr. Y. G., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, doručovacia adresa: G. XXX/XX, T., (konanie proti nej zastavené uznesením súdu č.k. 5C/8/2018-68 zo dňa 11.09.2018), 11/ I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, 12/ I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. XXX, žalovaní 1/, 3/ až 12/ právne zastúpení: JUDr. Adriana Paneková, advokátka so G. I. C. XXXX, XXX XX T., 13/ F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. G. XXXX/XX, M. G., v konaní o zrušenie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobcov v rade 1/ a 2/ a o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/8/2018-140 zo dňa 28. augusta 2019, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Žalovaným v 1/, 3/ až 12/ rade p r i z n á v a voči žalobcom 1/ a 2/ rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O trovách konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu žalobcov zamietol. Žalovaným 1/, 3/ - 12/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaným 2a/ - 2h/ a 13/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Žalobou podanou na súd dňa 12.04.2018 žalobcovia žiadali, aby súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti pozemku C KN parc. č. 982/25 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 281 m², zapísanom na LV č. XXXX k.ú. B. D. a to tak, že do vlastníctva žalobcov ako

bezpodielových spoluvlastníkov v celosti prikáže pozemok C KN parc. č. 982/31 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 70 m² vytvorený geometrickým plánom GEODET č. 17883369-120/2017, overeným OÚ Námestovo, KO č. 1147/2017 odčlenením z C KN parc. č. 982/25 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 381 m², a ďalej do podielového spoluvlastníctva žalovaných prikáže pozemky C KN parc. č. 982/25 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 166 m² a C KN parc. č. 982/30- zastavané plochy a nádvoría o výmere 45 m² vytvorené citovaným geometrickým plánom, pričom spoluvlastnícky podiel žalovaného 1/ je 6/18-in, žalovaného 2/ a 3/ ako manželov v bezpodielovom spoluvlastníctva je 6/18-in, spoluvlastnícky podiel žalovaných 4/ a 5/ ako manželov v bezpodielovom spoluvlastníctva je 1/18-ina, spoluvlastnícky podiel žalovaných 6/ a 7/ ako manželov v BSM je 1/18-ina, žalovaných 8/ a 9/ ako manželov v BSM je 1/18-ina, spoluvlastnícky podiel žalovanej 10/ je 1/18-ina, spoluvlastnícky podiel žalovaného 11/ sú 2/54-iny, žalovaného 12/ je 1/18-ina a spoluvlastnícky podiel žalovanej 13/ je 1/54-ina. Geometrický plán zhotoviteľa GEODET č. 17883369-120/2017 overený OÚ Námestovo, KO č. 1147/2017 zo dňa 30.11.2017 je súčasťou rozsudku. Súd návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zamietol v celom rozsahu a to z nasledovných dôvodov. Prvým z nich je to, že žalovaní 2a/ až 2h/ sú právnymi nástupcami žalobcu 2/, ktorý v priebehu konania zomrel, pričom nehnuteľnosť, ktorá je predmetom vyporiadania podľa Osvedčenia o dedičstve 5D/16/2019, Dnot/14/2019 nadobudli jednak žalovaná 3/ titulom vyporiadania BSM a jednak žalovaní 2d/ a 2h/, ktorí jediní sú pasívne vecne legitimovaní v konaní. Žalovaní 2a/ až 2c/, 2e/ až 2g/ nie sú pasívne vecne legitimovaní, a preto voči nim musel súd žalobu zamietnuť. Ďalej súd zamietol žalobu z dôvodu, že nehnuteľnosť nie je reálne deliteľná. Žalobou navrhovaný spôsob rozdelenia nehnuteľnosti by predstavoval len reálne vyčlenenie časti nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov. Ostatná časť by zostala v podielovom spoluvlastníctve, teda ostatným spoluvlastníkom sa reálne nevyčleňuje žiadna časť nehnuteľnosti zodpovedajúca veľkosti ich podielu, pritom v zmysle judikatúry vyporiadanie sa mu týkať celej veci a nielen jej jedného podielu, t.j. podielu žalobcov o veľkosti 6/24 in účasti k celku. Súd je názoru, že pri navrhovanom reálnom rozdelení pozemok nemôže slúžiť všetkým vlastníkom takým spôsobom, aký zodpovedá jeho povahe a polohe. Vykonanou obhliadkou a výsluchom strán sporu (žalovaných) súd totiž zistil, že ide o pozemok, ktorého predchádzajúcim vlastníkom mala byť cirkev, a ktorý nadobudli ich súčasný spoluvlastníci alebo ešte ich právni predchodcovia práve z dôvodu uľahčenia prístupu k obecným inštitúciám (a aj ku kostolu). Ide aj o obecný pozemok s prístupom z obecnej cesty slúžiaci jednak obci - žalovanému 1/, ktorá má na ňom vybudovaný vodovod, požiarnu zbrojnicu a verejné WC a slúžiaci pre obyvateľov bytového domu ako príľahlý pozemok v spoluvlastníctve sui generis, na ktorom majú vybudovanú žumpu a napokon aj žalobcom 1/ a 2/ a žalovaným 2a/ až 2h/ na prístup k domu z jeho zadnej časti. Navrhovaným reálnym rozdelením by obyvatelia bytového domu stratili prístup k pozemku, na ktorom sa nachádza požiarna zbrojnica a verejné WC (parc. 982/25), resp. túto časť nehnuteľnosti by mohli reálne využívať až po vstupe na obecnú cestu a následne prejsť na časť nehnuteľnosti, ktorá by bola v ich podielovom spoluvlastníctve. Obdobne žalovaný 1/, žalovaní 2d/ a 2h/ a žalovaná 3/ by užívali pozemok v podielovom spoluvlastníctve, ktorý by sa mal podľa navrhovaného rozdelenia nachádzať pri bytovom dome (parc. č. 982/30) a slúžil by výlučne žalovaným 4/ až 13/ a nie aj žalovaným 1/ až 3/. Z uvedeného vyplýva, že vyporiadanie spoluvlastníctva reálnym rozdelením nehnuteľností nemôže slúžiť vlastníkom takým spôsobom, aký by zodpovedal jeho povahe v režime spoluvlastníctva sui generis, keďže ide o pozemok prináležiaci k bytovému domu a polohe, t.j. na verejný (obecný) a spoluvlastnícky prístup bez obmedzení s cieľom uľahčiť užívanie obecných inštitúcií (zariadení) a u niektorých spoluvlastníkov aj na prístup k rodinnému domu (jeho zadnej časti). To, že žalobcom ide skôr o vyriešenie užívacích vzťahov svedčí aj navrhovaný spôsob vyporiadania spoluvlastníctva - reálne vyčleniť na žalobcov prislúchajúci podiel - parc. č. 982/31, pričom ostatnú časť ponechať v podielovom spoluvlastníctve. Otázka zániku spoluvlastníctva teda nemá pre žalobcov prioritu. Okrem toho okresný súd zistil aj dôvody hodné osobitného zreteľa. Vyporiadavaná nehnuteľnosť je aj obecným pozemkom a je prístupovým pozemkom pre žalovaných spoluvlastníkov k im (spolu) vlastnícky patriacim nehnuteľnostiam a obecným zariadeniam - verejné WC a požiarna zbrojnica, obecný vodovod a je tiež prináležiacim pozemkom k bytovému domu, čo je spoluvlastníctvom sui generis. Podľa názoru súdu vymenované dôvody predstavujú okolnosti takej povahy, že pri nich záujem žalovaných ponechať spoluvlastnícky stav nezmenený sa v porovnaní so záujmom žalobcov na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, javí ako významnejší a prednejší. Uvedené znamená, že v danom prípade existujú okolnosti osobitného zreteľa, pre ktoré súd tiež žalobu zamietol a podielové spoluvlastníctvo nezrušil a nevyporiadal. Žalovaným 1/, 3/ až 12/ priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP a z dôvodov podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže mali vo veci plný úspech. Žalovaným 2a/ až 2h/ a 13/ súd nárok na náhradu nepriznal s odkazom na § 255 ods.

1 CSP, keďže si nárok na náhradu trov konania neuplatňovali a ani nežiadali priznať a súd z obsahu spisu ani nezistil, že by im v súvislosti s týmto konaním nejaké trovy vznikli.

2. Proti rozsudku okresného súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Skutkový záver súdu o reálnej nedeliteľnosti pozemku je absolútne nesprávny, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. V tomto smere ale súd nezrozumiteľne zamieňa otázku reálnej deliteľnosti (skutkovú) s otázkou toho, či navrhovaný spôsob, pri ktorom jedna z novovzniknutých vecí zostane v spoluvlastníctve žalovaných je z hľadiska právneho možný. Z vykonaného dokazovania je však celkom zrejmé, že predmetný pozemok je reálne deliteľný na dve navrhované časti, pričom zároveň každá z novovytvorených vecí (parciel) je spôsobilá naďalej slúžiť doterajšiemu účelu. Obe novovytvorené parcely budú mať zachovaný prístup k verejnej komunikácii, vytvorenie nových parciel nijakým spôsobom nebráni v užívaní susedných nehnuteľností (stavieb či pozemkov), nakoľko sa jedná o pozemok z troch strán obkolesený stavbami a z jednej strany lemovaný verejnou komunikáciou. Všetci spoluvlastníci aj po reálnom rozdelení vecí by mali zachovaný priamy prístup k verejnej komunikácii, zároveň je zachovaná dostatočná parcela pre obyvateľov bytového domu, ktorú môžu priamo a bezprostredne využívať, nakoľko rozdelenie rešpektuje túto skutočnosť a tiež žumpa pre bytový dom, na ktorú poukazuje súd, by aj po rozdelení pozemku zostala na tej časti pozemku, ktorá sa navrhuje ponechať v spoluvlastníctve ostatných žalovaných (len časť z nich je obyvateľmi bytového domu). Otázka prístup k požiarnej zbrojnici a verejnému WC je tak ako doposiaľ zabezpečovaná priamym prístupom z verejnej komunikácie. Z ustanovenia § 141 resp. 142 OZ a ani zo žiadnej inej právnej normy nevyplýva obmedzenie, ktoré by bránilo spoluvlastníkom dohodnúť sa na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva tak, ako to navrhujú žalobcovia. V posudzovanom prípade žalobcovia sú dlhodobo obmedzovaní v ich spoluvlastníckom práve zo strany ostatných spoluvlastníkov (najmä žalovaných 2/ a 3/), pričom žaloba je práve prostriedkom, ktorý umožní predísť ďalším konfliktom. Žalovaní 2/ a 3/ sa správajú, ako keby im predmetný pozemok patril celý, užívajú ho tak, že si cez pozemok urobili chodník a aj cestu z dlažobných kociek pre autá a stroje a obmedzujú tým žalobcov. Súd neuvádza žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by v posudzovanom prípade malo byť dôvodom na zisťovanie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tvrdenie o tom, že pozemok patrí k bytovému domu, podľa presvedčenia žalobcov nie je správne, nakoľko predmetný pozemok - ako je zrejmé z nadobúdacích titulov pri väčšine vlastníkov - bol nadobúdaný až v rokoch 2008, kedy pôvodne jeho vlastníckymi neboli vlastníci bytov v bytovom dome (viď stav zápisov titulov na LV) a aj aktuálne sú jeho spoluvlastníkmi nie len vlastníci bytov v bytovom dome (ale aj žalobcovia či žalovaní 2/ a 3/, a aj obec). Žalobcovia sú poškodzovaní na svojich právach, pozemok, za ktorý riadne zaplatili, nemôžu nerušene užívať, preto odmietajú ďalej zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu. Navrhovaný spôsob reálneho rozdelenia vecí vytvorí tak pre žalobcov ako aj pre žalovaných nové parcely, ktoré zachovávajú prístup všetkých k verejnej komunikácii a žiadnym spôsobom (ani z hľadiska polohy ani z hľadiska tvaru) nové parcely neprekážajú v tom, aby aj po rozdelení nové parcely slúžili na doterajší účel, na ktorý sú určené. Rozhodnutie súdu odporuje ustanoveniam § 142 Občianskeho zákonníka a skutkové zistenia, o ktoré súd opiera svoje rozhodnutie, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové a právne okolnosti žalobcovia navrhujú, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5C/8/2018 zo dňa 28.08.2019 zmenil tak, že žalobe vyhovie alternatívne aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobcovia tiež namietajú rozhodnutie súdu v časti o náhrade trov konania, ktorým súd priznal žalovaným 1, 3/-12/ náhradu trov konania v rozsahu 100%. V posudzovanom prípade sú splnené podmienky na aplikáciu § 257 CSP.

3. Žalovaní 1/ - 12/ sa k odvolaniu žalobcov vyjadrili prostredníctvom svojho právneho zástupcu. S podaním odvolaními nesúhlasia a napadnutý rozsudok majú za vecne správny a zákonný. Majú za to, že navrhovaným rozdelením zo strany žalobcov vzniká len jedna vec, a to tá, ktorú si žiadajú do výlučného vlastníctva prikázať žalobcovia, zvyšok zostáva rovnako tak v podielovom spoluvlastníctve ostatných žalovaných. S tým súvisí aj judikatúra a právna prax. Podľa žalovaných okresný súd rovnako tak správne ustálil, že pozemok musí slúžiť veci takým spôsobom, aký zodpovedá jeho povahe, pričom sporný pozemok slúži nielen žalobcom, ale aj žalovaným a to ako prístup k rodinnému domu, ako prístup k bytovému domu a pokiaľ ide o obec, tak nielen ako prístup k požiarnej zbrojnici, ale aj využívanie pozemku ako obslužnej plochy, ako prístup k vodovodu a uloženým sieťam. Do dnešného dňa sa ku sporom vyjadrila iba žalobkyňa 1/, žalobca 2/ sa nevyjadroval. Žalovaní len občasne prechádzajú mechanizmami k hospodárskym stavom a nikoho tým neobťažujú. Súhlasia tiež s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, tak ako ich pripustil okresný súd. Odvolací súd žiadajú, aby napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne a priznal žalovaným náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

9. S rozhodnutím súdu prvej inštancie, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolatelia k veci samotnej neuviedli žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazovali odvolatelia aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné, neuznal opodstatnenosť argumentácie odvolateľov, na ktorých založili svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu, potvrdil ako vecne správny.

10. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

11. V zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak nedôjde k dohode o zrušení spoluvlastníctva, súd zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypořiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

12. Ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje nielen možné spôsoby zrušenia a vypořiadania podielového spoluvlastníctva, ale aj záväzné poradie, v ktorom môžu byť použité tieto jednotlivé spôsoby vypořiadania. Ani prípadný súhlas všetkých účastníkov konania s navrhovaným vypořiadanim nie je dôvodom, aby súd svojím rozsudkom vypořiadal spoluvlastníctvo v rozpore so spôsobmi a poradiem uvedeným v zákone. Výnimka z uvedenej zásady sa súdnou praxou pripúšťa iba v prípade, keby sa pred súdom uzavrel súdny zmier (tak pred začatím konania, ako aj v jeho priebehu). V

takom prípade by si sami spoluvlastníci mohli zvoliť spôsob vypořádania formou zmluvy, ktorý podlieha schváleniu súdu.

13. V prvom rade je súd povinný skúmať, či neprichádza do úvahy reálne rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov. Tento spôsob vypořádania súd zväží aj v tom prípade, keby návrh na zrušenie podielového spoluvlastníctva obsahoval iný spôsob vypořádania. Predpokladom použitia tohto spôsobu vypořádania je reálna deliteľnosť veci, pričom nejde len o faktickú možnosť rozdelenia veci (napr. v prípade budovy nie je prípustné jej horizontálne rozdelenie podľa poschodí, ale len vertikálne delenie) a súlad s právnymi predpismi (napr. stavebnými predpismi). Reálne rozdelenie veci musí korešpondovať výške spoluvlastníckych podielov.

14. V danom prípade by žalobcami navrhovaný spôsob rozdelenia nehnuteľnosti znamenal len reálne vyčlenenie časti nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov ako manželov. Zvyšok delenej nehnuteľnosti by tak zostal v podielovom spoluvlastníctve, teda ostatným spoluvlastníkom by sa reálne nevyčlenila žiadna časť nehnuteľnosti zodpovedajúca veľkosti ich podielu. Okresný súd správne poznamenal, že pokiaľ ide o zrušenie spoluvlastníctva rozdelením nehnuteľnosti vypořádanie sa musí týkať celej veci a nielen jej jedného podielu, v tomto prípade podielu žalobcov o veľkosti 6/24-tín účasti k celku. Vypořádanie nehnuteľností reálnym rozdelením znamená, že vypořádanie spoluvlastníctva sa uskutoční reálnym rozdelením tak, že na jeho základe vzniknú samostatné veci, t.j. každému spoluvlastníkovi sa reálne vyčlení na jeho podiel pripadajúca časť nehnuteľnosti. Pri takomto rozdelení je dôležité brať zreteľ na to, či rozdelené časti môžu slúžiť vlastníkovi takým spôsobom, aký zodpovedá ich povahe, pričom pri pozemkoch závisí toto posúdenie predovšetkým od ich polohy, výmery ako aj tvaru. Aj odvolací súd je v prejednávanej veci názoru, že pri takto navrhovanom reálnom rozdelení pozemok nemôže slúžiť všetkým vlastníkom takým spôsobom, aký zodpovedá jeho povahe a polohe.

15. V predmetnom spore sa jedná aj o obecný pozemok s prístupom z obecnej cesty slúžiaci jednak obci - žalovanému 1/, ktorá má na ňom vybudovaný vodovod, požiarne zbrojnicu a verejné WC a slúžiaci pre obyvateľov bytového domu ako príslušný pozemok v spoluvlastníctve sui generis, na ktorom majú vybudovanú žumpu a napokon aj žalobcom 1/ a 2/ a žalovaným 2a/ až 2h/ na prístup k domu z jeho zadnej časti. Aj odvolaciu súdu bolo preukázané, že reálnym rozdelením nehnuteľnosti by obyvatelia bytového domu stratili prístup k pozemku, na ktorom sa nachádza nielen požiarne zbrojnicu ale aj verejné WC (parc. 982/25). Žalovaný 1/, žalovaní 2d/ a 2h/ a žalovaná 3/ by rozdelením užívali pozemok v podielovom spoluvlastníctve, ktorý by sa mal podľa navrhovaného rozdelenia nachádzať pri bytovom dome (parc. č. 982/30) a slúžil by výlučne žalovaným 4/ až 13/ a nie aj žalovaným 1/ až 3/.

16. Po preštudovaní spisu a vyjadrení strán ani odvolací súd nezistil obmedzenie žalobcov 1/ a 2/ v ich spoluvlastníckom práve. Odvolací súd tiež dáva za pravdu okresnému súdu, ktorý konštatoval prítomnosť dôvodov hodných osobitného zreteľa.

17. Odvolací súd dáva tiež do pozornosti, že z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo. Spoločnou podmienkou, ktorá musí byť splnená, ak súd chce upustiť od zrušenia spoluvlastníctva, je okolnosť, že taký postup je odôvodnený dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Takýmito dôvodmi sú okolnosti prevažne subjektívneho charakteru tak na strane povinného (najmä jeho zdravotný stav, vek a sociálna situácia, stav jeho odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možností uspokojiť svoje bytové potreby inde, osobné väzby na nehnuteľnosť), ako aj na strane oprávneného (najmä ak mu ide len o vyriešenie užívateľských vzťahov, pričom otázka zániku spoluvlastníctva nemá preňho prioritu alebo že vec má v úmysle predať, príp. ide o šikanózný výkon práva). V niektorých prípadoch môže preto súd návrh na zrušenie a vypořádanie spoluvlastníctva zamietnuť, najmä s ohľadom na zásadu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). (R 26/1979, R 45/1986)

18. V niektorých prípadoch môže súd návrh na zrušenie a vypořádanie spoluvlastníctva zamietnuť najmä s ohľadom na zásadu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) (R 26/1979, R 45/1986). Takýto postup súdu by však mal byť skôr výnimočný a súd ho musí v odôvodnení svojho rozhodnutia vždy uviesť. Odvolací súd konštatuje, že sa s názorom okresného súdu plne stotožňuje, nakoľko aj odvolací súd mal za preukázané, že vypořádanie podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti ďalšími spôsobmi by bolo v rozpore s dobrými mravmi s prihliadnutím na účelné využitie veci. Vypořádavaná nehnuteľnosť je aj obecným pozemkom a je prístupovým pozemkom pre žalovaných

spoluvlastníkov k im (spolu) vlastnícky patriacim nehnuteľnostiam a obecným zariadeniam - verejné WC a požiarna zbrojnica, obecný vodovod a je tiež prináležiacim pozemkom k bytovému domu, čo je spoluvlastníctvom sui generis.

19. Žalobcovia tiež namietali rozhodnutie súdu v časti o náhrade trov konania, ktorým súd priznal žalovaným 1, 3/-12/ náhradu trov konania v rozsahu 100%. V posudzovanom prípade sú podľa nich splnené podmienky na aplikáciu § 257 CSP. Odvolací súd dáva do pozornosti, že účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. CSP vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. (Uznesenie Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14)

21. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

22. Judikatúra tiež konštatovala, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009)

23. Okresný súd žalovaným 1/, 3/ až 12/ priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP a z dôvodov podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže mali vo veci plný úspech. Odvolatelia v odvolaní uviedli, že napriek ich zákonnému nároku na zrušenie podielového spoluvlastníctva, súd uprednostnil záujem ostatných spoluvlastníkov pred záujmom žalobcov; žalobcovia sú obaja starobný dôchodcovia, výkon ich (spolu) vlastníckeho práva je obmedzovaný, cítia sa ako menejcenní spoluvlastníci a to aj vzhľadom na prístup obce k riešeniu tejto situácie, pričom aj súd napadnutým rozsudkom uprednostnil záujem obce pred zákonným nárokom žalobcov na ochranu ich vlastníckeho práva. Vzhľadom na uvedené, podľa presvedčenia žalobcov sú splnené kritériá aplikácie § 257 CSP, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú tak v postavení žalobcov (starobní dôchodcovia) ako aj v charaktere konania a dôvodoch, na ktorých súd prvej inštancie postavil zamietnutie žaloby.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. V prejednanom prípade žalobcovia nepreukázali, že by sa o takéto dôvody hodné osobitného

zreteľa jednalo. Žalobcovia podanou žalobou sami vyvolali sporové konanie. Navyše fakt, že žalobcovia sú starobný dôchodcovia ešte neznamená, že ide o dôvod hodný osobitného zreteľa, nakoľko nejde o výnimočný prípad.

25. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

26. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom odvolacom konaní mala plný úspech strana žalovaných, a preto odvolací súd priznal žalovaným 1/, 3/ až 12/ proti žalobcom 1/ a 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Ďalej o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Odvolací súd dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP nezistil.

27. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)